

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413213431
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4413213431.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávnenej: E. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XX, zastúpená PRO IURE - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Bratislava, Zámocká 32, IČO: 36 869 830, proti povinnému: C. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXX, o vymoženie výživného a trov exekúcie, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. októbra 2014, č. k. 15Er/694/2013-145, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e**.

odôvodnenie:

Okresný súd Nové Zámky (súd prvého stupňa, exekučný súd) napadnutým uznesením zo dňa 08. 10. 2014, č. k. 15Er/694/2013-145 povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania vo veciach vedených pred týmto súdom pod sp. zn. 7P/407/2012 a 10C/152/2013. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 56 ods. 1 Exekučného poriadku. V odôvodnení uznesenia poukázal súd na to, že oprávnená sa svojím návrhom domáhala voči povinnému vykonania exekúcie o vymoženie výživného na základe exekučného titulu - rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/91/2006-51 zo dňa 28. 09. 2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. 10. 2006 a vykonateľnosť dňa 16. 10. 2006. Poverením tohto súdu 15Er/694/2013-14 zo dňa 22. 10. 2013 bol poverený vykonaním exekúcie súdny exekútor JUDr. Mária Hlavňová, Exekútorský úrad so sídlom Hlavná 115, Košice. Uznesením tohto súdu č. k. 15Er/694/2013-106 zo dňa 16. 05. 2014 súd obsadený vyšším súdnym úradníkom rozhodol okrem iných výrokov, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 20. 06. 2014 aj o námietkach povinného proti exekúcii, ktoré zamietol. Povinný v zákonnej lehote podal odvolanie s tým, že exekúciu žiadal zastaviť. Dňa 18. 06. 2014 povinný zaslal súdu návrh na odklad exekúcie do doby rozhodnutia vo veci zapretia otcovstva vedeného na tomto súde pod spisovou značkou 10C/152/2012 a do rozhodnutia vo veci 7P/407/2012 o zrušenie vyživovacej povinnosti, pretože oprávnená sa už nepripravuje na svoje budúce povolanie a preto stratila nárok na poskytovanie výživného. Čo sa týka konania o zapretie otcovstva, povinný očakáva, že bude rozhodnuté v tom smere, že on nie je otcom oprávnenej E. F., a preto aj doteraz zaplatené výživné, ktoré ním bolo zaplatené, bolo uhradené bez právneho dôvodu. Súd uviedol, že právnym základom na povolenie odkladu exekúcie, v ktorej je exekučným titulom rozhodnutie súdu, je aj odklad vykonateľnosti exekučného titulu v konaní o povolení obnovy konania (§ 234 ods. 3 OSP). Inštitút odkladu exekúcie zabezpečuje v exekučnom konaní ochranu povinného. Táto ochrana je buď dočasná, alebo smeruje k takej úprave pomerov oprávnenej a povinného pred definitívnym zastavením exekúcie, ktorá zabráni vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnenej alebo nárokov na náhradu škody. Súd návrhu povinného o odklad exekúcie vyhovel, a to z toho dôvodu, že z pripojeného spisu sp. zn. 7P/407/2012 mal za preukázané, že Okresný súd Nové Zámky súd na pojednávaní dňa 29. 09. 2014 vyniesol rozsudok, ktorým zrušil vyživovacu povinnosť povinného platiť výživné na oprávnenú, počnúc dňom 01. 10. 2014. Rozsudok do dnešného dňa právoplatnosť z dôvodu plynutia lehoty na podanie odvolanie účastníkmi konania ešte nenadobudol. Zo spisu o zapretie otcovstva sp. zn. 10C/152/2013 súd zistil, že v konaní bol uznesením zo dňa 10. 10. 2013 ustanovený znalec z odboru genetika, odvetvie analýza DNA na vypracovanie znaleckého posudku postupom založeným na analýzu ľudského genetického materiálu

DNA za účelom zistenie biologického otcovstva povinného voči oprávnenej. Znalec vo veci znalecký posudok doposiaľ nepodal, a to z dôvodu, že oprávnená sa ani v jednom prípade nedostavila na termíny určené znalcom za účelom odberu biologického materiálu. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia vo veciach vedených na tomto súde pod sp. zn. 7P/407/2012 a 10C/152/2013, súd rozhodne o podaných námietkach povinného.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie oprávnená, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh povinného na odklad exekúcie zamietla. Konštatovala, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa nesúhlasí, a to z dôvodu, že konanie o zrušenie výživného vedené na Okresnom súde Nové Zámky vedené pod sp. zn. 7P/407/2012 je právoplatne skončené. Rozsudok č. k. 7P/407/2012-228 nadobudol právoplatnosť dňa 08. 10. 2014 a 01. 10. 2014 sa stal vykonateľný. Rozsudok bol vyhlásený na pojednávaní dňa 29. 09. 2014 za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie. Okresný súd Nové Zámky v konaní o zrušení výživovacej povinnosti na plnoleté dieťa rozhodol tak, že výživné na E. F., nar. 15. 08. 1992 zrušil, počnúc 01. 10. 2014, teda nie spätne, ale do budúcnosti. Súd rozhodol o zrušení výživovacej povinnosti z dôvodu vzdania sa nároku oprávnenej, nie z dôvodu zániku nároku. V konaní o zapretie otcovstva vedenom na Okresnom súde Nové Zámky vedené pod sp. zn. 10c/152/2013 bol ustanovený znalec z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, D.. A.. F. L., ktorý v znaleckom posudku uviedol, že biologické otcovstvo povinného voči oprávnenej nie je možné vylúčiť a hodnota pravdepodobnosti, je vyššia ako 99,99 %. Biologické otcovstvo povinného vyhodnotil ako prakticky dokázané. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam mala za to, že predpoklady pre povolenie odkladu exekúcie neboli dané a v súčasnosti už určite nie sú splnené. Záverom si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia advokátom za úkon právnej služby - písomné podanie na súd - odvolanie a režijný paušál vo výške 8,04 eura bez DPH, pričom náhrada odmeny právneho zástupcu oprávnenej v odvolaní predstavuje spolu sumu 63,69 eura bez DPH a 76,38 eura s DPH.

Na základe doručenia odvolania oprávnenej poverený súdny exekútor doručil súdu podanie, ktorým dal podnete na vydanie rozhodnutia o ukončení povolenia odkladu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP, o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že podanému odvolaniu oprávnenej je potrebné vyhovieť s poukazom na to, že po rozhodnutí prvostupňového súdu odpadol dôvod, pre ktorý v danej veci došlo k odkladu exekúcie (§ 221 ods. 1 písm. i/ OSP).

Podľa § 221 ods. 1 písm. i) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Podľa § 154 ods. 1 OSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 56 ods. 1 Exekučného poriadku, na návrh povinného môže súd (§ 45) povoliť odklad exekúcie, ak sa povinný bez svojej viny ocitol prechodne v takom postavení, že by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho alebo pre príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky a oprávnený by nebol odkladom exekúcie vážne poškodený. Odklad exekúcie môže súd povoliť iba na návrh povinného, ktorý je fyzickou osobou.

Podľa § 56 ods. 8 Exekučného poriadku, proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad exekúcie, je prípustné odvolanie.

Inštitút odkladu exekúcie je jedným z procesných prostriedkov ochrany povinného v exekučnom konaní, pričom ochrana povinného je jeho primárnym účelom. Súd môže povoliť odklad exekúcie z viacerých dôvodov, ktoré zákon vymenúva. Dôvodom odkladu exekúcie je spravidla oddialenie reálneho vykonania exekúcie do okamihu zlepšenia sociálnej a finančnej situácie povinného. Dôvodom odkladu exekúcie môže byť aj predpoklad zastavenia exekúcie v blízkej budúcnosti, pričom cieľom odkladu exekúcie je v tomto prípade ochrana povinného pred neoprávneným postihnutím jeho majetku do okamihu zastavenia exekúcie.

Konanie o návrhu na odklad exekúcie je samostatným konaním, ktoré prebieha v rámci exekučného konania. Začína sa spravidla na návrh povinného (odklad exekúcie zo sociálnych dôvodov, odklad exekúcie z dôvodu ohrozenia poskytovania zdravotnej starostlivosti, odklad exekúcie z dôvodu podania opravného prostriedku v štáte vydania exekučného titulu), ale môže sa začať aj bez návrhu, spravidla na podnet súdneho exekútora, prípadne na základe vlastných poznatkov súdu (ak je predpoklad zastavenia exekúcie v blízkej budúcnosti).

Právnym dôvodom návrhu na povolenie odkladu je také nezavinené prechodné postavenie povinného, v ktorom by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho alebo pre príslušníkov jeho rodiny (§ 115, 116 OZ) obzvlášť nepriaznivé následky. Súčasne však oprávnený nesmie byť odkladom exekúcie vážne poškodený. Nezavinené postavenie povinného predpokladá, že povinný ani len z nedbanlivosti nezapríčinil, že nemôže splniť to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Konkrétne posúdenie, či povinný vskutku zachoval primeranú mieru starostlivosti o splnenie judikovaného plnenia, závisí od obsahu vynucovanej povinnosti (peňažné alebo nepeňažné plnenie). Súčasne tento záver exekučného súdu by mal zohľadniť aj spôsob, akým vznikla vymáhaná pohľadávka.

O povolení odkladu exekúcie z dôvodu, že možno očakávať, že exekúcia bude zastavená, môže súd, na rozdiel od ostatných dôvodov odkladu exekúcie rozhodnúť aj z úradnej povinnosti, teda aj bez návrhu. Súd však musí mať preukázané, že tu je dôvodný predpoklad, že exekúcia bude z niektorého zákonného dôvodu zastavená. K uvedenému dôvodu pre odklad exekúcie Ústavný súd SR uviedol, že povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 EP predpokladá preukázanie takých okolností, z ktorých vyplýva, že možno dôvodne očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku splnenia podmienok ustanovených na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku. Pred povolením odkladu exekúcie z tohto dôvodu by malo byť teda dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Takouto skutočnosťou je vždy rozhodnutie súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu (uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 359/09-13).

Novelou č. 335/2014 Z. z. účinnou od 01. 01. 2015 bol do Exekučného poriadku zaradený nový dôvod umožňujúci povolenie odkladu exekúcie. Ak je exekúcia vedená na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok a povinný v lehote na podanie námietok, t. j. do 14 dní od prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie, podá na príslušný súd žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a súčasne podá na exekučný súd návrh na odklad exekúcie, exekučný súd obligatórne povolí odklad exekúcie. Ak súd žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovie a rozhodcovský rozsudok zruší, exekučný súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia exekúciu v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. b/ zastaví. Dôvodom pre povolenie odkladu je teda aj odklad vykonateľnosti exekučného titulu. Tento pojem si v žiadnom prípade netreba zamieňať s odkladom exekúcie, pretože ide o dva odlišné inštitúty. Odklad vykonateľnosti exekučného titulu nastáva mimo exekučného konania. Môže nastať priamo zo zákona alebo na návrh. Hneď ako súdny exekútor zistí, že došlo k odkladu vykonateľnosti exekučného titulu, je povinný prestať vykonávať exekúciu a podať na príslušný exekučný súd podnet na povolenie odkladu exekúcie. Súd následne povolí odklad do okamihu, kým nepominú dôvody odkladu vykonateľnosti exekučného titulu. Súd môže povoliť aj čiastočný odklad exekúcie, a to v prípade, ak nastal iba čiastočný odklad vykonateľnosti exekučného titulu.

Uznesenie súdu, ktorým sa povolí odklad exekúcie, obsahuje aj dobu odkladu. Aj určenie doby odkladu vykonávania exekúcie vychádza z prechodnosti nepriaznivého postavenia povinného, rozsahu a druhu nepriaznivých následkov pre povinného (rodinu povinného) a berie sa do úvahy aj poškodenie záujmov oprávneného. Ak teda súd návrhu na odklad exekúcie vyhovie, musí určiť dokedy je povolený odklad exekúcie, a to buď stanovením lehoty (napríklad na dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia) alebo určením konkrétneho dátumu (napríklad do 31. 12. 2010), prípadne do skončenia iného prebiehajúceho konania (napríklad do skončenia konania o obnove konania a podobne).

Odvolačný súd poznamenáva, že rozhodnutie o odklade (povolenie aj nepovolenie odkladu) sa doručuje všetkým účastníkom exekučného konania (oprávnený, povinný) a súdnemu exekútorovi. Pokiaľ súd odklad exekúcie nepovolí, súdny exekútor pokračuje vo vykonávaní exekúcie okamihom doručenia tohto rozhodnutia. Ak súd povolí odklad exekúcie, je súdny exekútor povinný túto skutočnosť oznámiť ďalším dotknutým subjektom v závislosti od spôsobu vykonávania exekúcie (banka, platiteľ mzdy alebo iného príjmu, dlžník povinného atď.). Uznesenie súdu o povolení odkladu je vykonateľné okamihom doručenia súdnemu exekútorovi, hoci sa doručuje aj účastníkom exekučného konania.

Súdny exekútor môže až do rozhodnutia súdu o odklade robiť iba úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného, teda úkony, ktorými zabráni povinnému, aby so svojím majetkom nakladal, a tým zmaril účel exekučného konania. Proti každému rozhodnutiu súdu o odklade (povolenie aj nepovolenie odkladu) je prípustné podanie opravného prostriedku - odvolania.

Súd nemôže opakovane povoliť odklad na základe tých istých dôvodov. Pod tými istými dôvodmi treba rozumieť jednak dôvody skutkového charakteru a jednak dôvody právnej povahy. Obzvlášť zložité je posúdenie tejto otázky pri podaní opakovaného návrhu povinného na odklad exekúcie zo sociálnych dôvodov, v ktorom povinný bude žiadať súd o predĺženie doby odkladu exekúcie, pretože nepriaznivá sociálna a finančná situácia povinného sa nezmenila, naďalej pretrváva a určitú dobu bude ešte pretrvávať.

Odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania dospel k záveru, že odpadol dôvod, pre ktorý súd prvého stupňa vyhovel návrhu povinného na odklad exekúcie, v dôsledku čoho odvolací súd rozhodol procesným postupom v zmysle § 221 ods. 1 písm. i/ OSP. Odvolací sa stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré bolo návrhu na povolenie odkladu exekúcie vyhovené, avšak v čase rozhodovania prvostupňový súd nemal k dispozícii znalecký posudok zo dňa 31. 10. 2014. Oprávnená k podanému odvolaniu okrem iného pripojila znalecký posudok č. 26/14 zo dňa 31. 10. 2014 vypracovaný ustanoveným znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, Prof. RNDr. Ľudovítom Kádašim, z ktorého jednoznačne vyplýva, že otcovstvo povinného voči oprávnenej bolo preukázané s tým, že pravdepodobnosť biologického otcovstva je vyššia ako 99,99 %. Odvolací súd vzal taktiež do úvahy skutočnosť, že konanie vedené pred súdom prvého stupňa pod sp. zn. 10C/152/2013 bolo uznesením č. k. 10C/152/2013-144 zo dňa 09. 01. 2015, právoplatným dňa 12. 02. 2015, zastavené, a to z dôvodu, že sa nepreukázali tvrdenia navrhovateľa v tom smere, že nie je biologickým otcom E. F., nar. XX. XX. XXXX (v tomto konaní oprávnenej).

Vzhľadom k tomu, že sa analýzou DNA oprávnenej a analýzou DNA povinného preukázalo otcovstvo povinného voči oprávnenej, je zrejmé, že inštitút odkladu exekúcie by nespĺňal zákonom stanovený účel, a to zabrániť nepriaznivým následkom exekúcie u povinného. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu odvolací súd konštatuje, že ďalej neexistuje zákonný dôvod k tomu, aby bola exekúcia odložená. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd o podanom odvolaní rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.